



Fionn Mac Cumhaill och hans även-  
tyr med Seachrán Krokhal.

Fionn Mac Cumhaill var en dag på jakt med sitt följe. De hade med sig hundarna Lupaois och Lapuois och små smidiga hundar, som jag inte alls känner till. Då sprang det upp framför dem en hind med rygg som tåtel, buk som korngrynsgröt och bringa som guld och silver. Hon tog ett steg över bergets topp, en dal i <sup>ett</sup> hopp och en slätt i galopp.

"Stanna, karlar!" <sup>sade</sup> ~~sa~~ Diarmuid Dunkelhår, "så ska jag ta fatt henne." Diarmuid gav sig efter henne, och han tog också ett steg över bergets topp, en dal i ett hopp och en slätt i värsta galopp så väl som hinden, men det var honom inte möjligt att komma den närmare. Han satte sig på en tuva och väntade där tills de övriga fianna nådde fram till honom.

<sup>han tog sig till sig</sup> "Vad går ~~du~~ <sup>du</sup> dig, Diarmuid?" <sup>sade</sup> ~~sa~~ Fionn, "Eller hur kommer det sig att du sitter där?"

"Jo, det är <sup>så</sup> ~~det~~," <sup>sade</sup> ~~sa~~ Diarmuid, "att ådrorna på baksidan av benen har svällt, så jag kan inte fortsätta."

Fianna samlades och lade som bäst råd om vad man borde göra, då de fick se en den största och ståtligaste jätte komma. De kunde se den vida världen mellan hans båda ben men ingenting mellan hans huvud och himlavalvet.

"Stanna, karlar!" <sup>sade</sup> ~~sa~~ Fionn, "Det är någon stor jätte som kommer hit."

Han kom fram och hälsade med Gud och Maria och Patrik. Fionn frågade vad han hette och antingen han var en tjänare



A 633: k

- 2 -

som sökte en husbonde eller en husbonde som sökte en tjänare. Han svarade att han var en tjänare som sökte husbonde, och att han hade hört att Fionn aldrig avlog att antaga en tjänare, och att han därför kom för att söka honom, och att hans namn var Seachrán <sup>Skeo</sup> Krehäl.

"Känner du till mina betingelser?" <sup>sade</sup> Fionn. "Jag har en tjänare för varje dag om året, och var och en av dem måste en natt hålla vakt över mig och över fianna. Och jag skall låta dig själv välja vilken natt du vill vaka över oss."

"Ja", <sup>sade</sup> Seachrán, "om jag skulle låta året gå innan den natten, så skulle jag förmodligen tycka att den blir längre än resten av året, och jag vill därför vaka över er nu i natt."

Därpå frågade Seachrán dem vad de höll på med för någon idrott. Fionn svarade och sade, att det var en hind som hade kommit bort för dem. "Stanna, karlar!" <sup>sade</sup> Seachrán, "så skall jag ta fatt henne." Han efter hinden med ett steg över bergets topp, en dal i ett hopp och en slätt i värsta galopp, och det dröjde inte länge innan han hade hunnit fatt henne, dödat henne och kastat upp henne på axeln. Han vände tillbaka till fianna, kastade hinden från axeln och sade: "Vem av er vill nu bära hem henne?"

"Å vet skäms, du fule Seachrán <sup>Skeo</sup> Krehäl!" sa Conán Maol. "Vem ska bära hem henne om inte den som har dödat henne?"

Skymningen föll på och Fionn <sup>sade</sup> till sina män: "Åstad, karlar, och låt oss gå hem!"

De skyndade åstad och sen de hade kommit ett stycke utför sluttningen av Cnoc Mhuísire, kom de till en skog, som



stätt orörd i tolv år.

"Stanna ett ögonblick, karlar!" ~~sade~~ Seachrán, "så skall jag låta er få rida hem."

Han rusade in i skogen, tog fatt i trädtopparna och drog upp dem med rot. Så vred han ihop dem och gjorde en korg av dem. Den satte han på sitt huvud, lade hinden i den och bad alla männen också stiga in i korgen. Så gick han vidare utför Muisires sluttning med alla männen uppe i sin korg. Han fortsatte tills han nådde toppen av Tulaigh. När han sen gick utför sluttningen, blev bördan något tung så att han tog ojämna steg.

"Å vet skäms, fule Seachrán!" ~~sade~~ Conán. "Det är en ojäm ridt, du består oss. Det vore lättare för oss att gå hem, än att bli så här skakade."

"Då är det inte mer än rätt, Conán", ~~sade~~ Seachrán, "att jag slipper besvära dig vidare med att rida", och därmed kastade han ner korgen på vägen.

Alla männen rusade upp, och hade inte Fionn varit, så skulle de ha slitit Conán i bitar, för att han ställt till så de inte fick rida längre.

"Se så!" ~~sade~~ Seachrán. "Eftersom jag skall hålla vakt över er i natt, så går jag och gör i ordning kvällsmaten åt er."

Han gick åstad före de andra och stannade inte förrän han kom till hallen uppe i borgen ute vid Poll Bó Chuileann. Han kom till dörren, knackade på och bad att man skulle öppna. Gamla Gráinne Barróid svarade och sade att hon inte ville öppna dörren förrän Fionn kom hem. Han sade att han själv var



A 633:4

- 4 -

en av Fionns tjänare och att dörren skulle öppnas. Hon ~~sade~~, att hon inte kände honom och att hon inte släppte in honom förrän Fionn kom. Då satte han skuldran mot dörren och slog den till andra gaveln av huset. Då sprang gamla Gráinne Barróid upp och rusade på honom och så slog hon till honom med flata handen, så han tumlade ända bort till andra ändan av huset. Han steg upp och låtsade ingenting om. Så tog han i tu med maten och gjorde den i ordning. Han dukade bordet och satte vid varje mans plats den portion han skulle ha. Fionn och fianna kom och satte sig ner att äta. När alla var mätta, hade varenda en av männen mat över.

Då frågade Fionn: "Hur kan detta komma sig? Jag har alltid brukat ge mina män mer mat än så, men aldrig förr har jag sett att något blev över."

"Det skall jag tala om för dig", ~~sade~~ Seachrán, "Du ger dem maten utan att fördela den, men jag gav varje man hans portion. På det viset tog inte den starke, vad som den svage borde ha, och den svage inte vad den starke borde ha. Det är därför som det har blivit över för oss alla."

När natten kom, gick alla till vila, och Seachrán höll vakt över dem. När han tänkte att alla hade somnat, steg han upp och steck en sömnål i var och en av dem, tills han till slut kom till Conán, den siste av männen. Då for Conán upp och frågade vad den boven ämnade göra, eller om han tänkte döda alla fianna. Seachrán svarade att han inte alls ville det, och att han kunde lägga sig ner och sova.

Seachrán satt vid elden, då det knackade på dörren och någon bad honom öppna. Seachrán svarade att han inte ämnade



öppna, men rösten bad honom återigen att öppna, för det var ett viktigt budskap till honom. Seachrán svarade att i så fall var det bäst att lämna ner det genom skorstenen. Om en stund sträcktes ner genom skorstenen en hand med ett brev. Han tog fatt i handen och skar av armen vid axeln. Han tog brevet och kastade armen till andra sidan om elden. När elden fattade i armen, steg det upp en fet lukt som fyllde hela huset, och Conán kände den, för han hade ingen sömnål. Han rusade upp, tog fatt i en stake och for på Seachrán och sade att han förstod att Seachrán ville döda dem alla. Han förföljde och piskade på Seachrán genom hela huset, så att han blev tvungen att ta sömnålen från Fionn för att han skulle ta honom i försvar. Fionn reste sig och hejdade Conán, och nålarna togs från alla männen, och de var så utsövda som om de legat i hjältesömn, en sådan som varar i sju dagar och sju nätter. Seachrán lämnade brevet till Fionn, och i det stod det att han skulle gå att strida mot Dearg Óg. Fionn bad dem göra sig i ordning att gå ut och strida med Dearg Óg.

Alla rustade sig och gav sig åstad och de drog inte in tygeln förrän de hade kommit in i Dearg Ógs rike. När de hade nått dit, var det slut på dagen, och de hade inget nattkvarter.

"Nå", ~~sade~~ Seachrán, "var ska vi vara i natt?"

"Må både det ena och det andra drabba mig", ~~sade~~ Fionn, "om vi skall be dem om nattlogi. Låt oss stanna som vi är till morgonen!"

"Nej, så bekvämt skall de minsann inte ha," ~~sade~~ Seachrán. "De måste ge oss logi."

Så gick han fram till Dearg Ógs gård. Han slog sköld



och bad om strid, och Gudskelov misslyckades han aldrig. Det kom ut en budbärare och frågade vad han ville. Seachrán ~~sade~~ att det behövdes nattlogi. Budbäraren gick in och Dearg Óg kom ut, och ~~sade~~ att han inte hade något nattlogi åt honom, men att det fanns ett ~~am~~<sup>h</sup>as -hus där borta, och om han hade lust att gå och ränsa ut det åt sig, så kunde de ge sig dit för natten. Han gick bort emot ~~am~~<sup>h</sup>as huset, och när han trädde in, gav samtliga ~~am~~<sup>h</sup>aserna till ett väldigt hänskratt. Husets övre del var fullt av gluggar. Allesamman rusade till var sin glugg och bara den största gluggen mitt i huset var tom. Seachrán rusade till den stora gluggen och började täppa för den. ~~Am~~<sup>h</sup>aserna frågade varför han gjorde det. Han frågade dem tillbaka, varför de täppte för de andra gluggarna. Det var, ~~sade~~, för att det var så lite kött på honom och för att det kunde bli så mycket soppa av honom. Då ~~sade~~ han, att det var samma sak med dem själva. Så tog han fatt i den som hade längst ben och störst huvud och så använde han honom som klubba på de andra tills han hade slagit ihjäl dem allesamman så när som en enda som hade gömt sig under ett galler och som han inte fick syn på förrän han skulle ränsa ut huset. När han drog fram henne, så skrek hon och tjöt hon och bad att få behålla livet; och hon lovade bli den bästa upp-passerska som nånsin varit i tjänst hos folk; hon skulle ränsa ut huset åt honom eller också skulle hon gå efter en famn ved från skogen åt honom.

"Ränsa först upp huset", ~~sade~~ Seachrán, "så går jag själv efter ved från skogen."

Han tog med sig ett rep och gick ut till skogen. Han



kastade repet över trädens toppar och tog det på axeln. Så tryckte han upp med rötterna så mycket han hade i repet, bar hem alltsamman och inom ett ögonblick hade han gjort upp eld.

"Se så där ja", ~~sade~~<sup>mh</sup> han till avasen, "gå nu och kalla hit Fionn och de andra männen."

Hon ut och det tog inte lång tid för henne att kalla in dem. Fionn kom och de andra männen, och Fionn var storligen belåten med det logi som Seachrán hade skaffat för natten.

"Se så där ja", ~~sade~~ Seachrán, "nu är så mycket gjort, men hur ska vi nu bära oss åt med att vi ingenting har att äta?"

"Å, må både det ena och andra drabba mig", ~~sade~~ Fionn, "om vi nu ska be dem om mat också."

"Det är då fel att fasta i natt om vi ska strida i morgon", ~~sade~~ Seachrán, "Så ska de då inte få ställa det för oss. De måste ge oss mat!" Och så for han opp.

Han ut och gav sig till Dearg Ógs gård. Han slog sköld och bad om strid, och Gudskelov misslyckades han aldrig. Dearg Óg kom ut till honom och frågade vad han ville. Han svarade att hus och härd gagnade föga då ingenting att äta fanns för natten. Dearg Óg svarade att han själv ingenting hade, men att han skulle ge honom en anvisning till bagaren som var där nere, och att han skulle få lite bröd av honom till kvällsmat. Han gick in och kom ut med en liten ynklig papperslapp som han räckte honom. Seachrán frågade om det inte fanns mer att få för dem än som stod på lappen. Dearg Óg svarade att det inte fanns mer, och att han inte tyckte det var för lite för dem. Seachrán tog lappen och gick till bagarens hus. Han gick in och räckte bagaren lappen där han stod innanför disken. Baga-



ren gick in och räknade upp för honom så mycket bröd som det stod angivet på lappen. Seachrán frågade om det inte fanns mer att få. Bagaren ~~sade~~ att det inte fanns mer att få utan att det var vad han hade lov att lämna. Seachrán vände sig då bara mot bagaren och gav honom en fingerknäpp mitt i pannan, så att huvudet slungades innanför disken. Han gick in i bageriet och allt bröd i huset samlade han hop och tog med sig en full börda av det. Han gick in till Fionn och kastade brödpåsen mitt på bordet men ~~sade~~ att det var strunt med brödet när de inte hade kött till.

"Å, må både det ena och andra drabba mig", ~~sade~~ Fionn, "om vi ska be dem om kött eller något annat för en dag till."

"Så ska det inte vara", ~~sade~~ Seachrán, "De måste <sup>ge oss</sup> kött ~~av dem~~."

Han ut och gick till Dearg Ógs gård. Han slog sköld och bad om strid och Gudskelov misslyckades han aldrig. Dearg Óg kom ut till honom och frågade vad han ville, eftersom han jämt ställde till besvär. Seachrán svarade honom att han skulle ställa till ännu mer besvär, innan han skulle skiljas från honom; det var ingen glädje med brödet utan en bit kött till. Dearg Óg ~~sade~~ att han själv inte hade något kött som han kunde ge honom, men att det fanns en tjur i skogen där borta, och om han hade lust att gå dit och döda den, så kunde han ta den med sig. Seachrán bad honom ge honom ett vapen att döda den med. Han gick in ett slag och kastade ut till honom en liten rostig gammal yxa, som inte hade varit i bruk på sju år.

Han tog den med sig, och tjuren som var där i skogen,



inte hade den på sju år låtit någon komma innanför skogens inhägnad utan att döda honom. Så snart Seachrán kom innanför inhägnaden, vädrade tjuren lukten av mänska. Han rusade på Seachrán och körde sina horn mellan hans båda ben och kasta-  
de upp honom i himmelens höjd. Då Seachrán kom ner, fick han fäste för fötterna på tjurens rygg och så högg han ett hugg med sin lilla rostiga yxa mellan tjurens båda horn, så att han klöv honom mitt i tu ända bort till svansbenet. Så högg han huvudet av honom. Sen tog han tjuren i svansen och slängde upp kroppen på axeln och så bar han hem honom. Han slängde in honom mitt i huset, fick fatt i kniven och på ett ögonblick drog han av huden och gjorde i ordning köttet till kvällsmat.

Medan tjuren stektes, frågade Seachrán Vem av dem som ville söka upp tjurens huvud, som fanns på det och det stället i skogen. Fionns broder svarade och sade att han skulle gå efter det. Han gick, men när han fann huvudet, kunde han inte rubba det från stället och stannade länge ute. Han kom tillbaka och ~~sade~~ att han omöjligt kunde finna det. Seachrán svarade och sade att han skulle gå själv och hämta det eftersom han visste var det fanns. Han gick och var inte länge ute förrän han kom med tjurhuvudet på axeln. Han kastade det mitt i huset och sade att där hade de det, och till Fionns bror ~~sade~~ han: "Du fann det så väl som jag, men du kunde inte ta det med dig." Kvällsmaten var färdig och de satte sig till måltiden och åt så mycket de orkade av bröd och kött.

De la sig, att sova, men Seachrán steg upp tidigt på morgonen och satte sömnål i männen. Sen gick han ut och



lämnade dem kvar sovande. Han gav sig åstad till Dearg Óg's gård och slog sköld och bad om strid och Gudskelov misslyckades han aldrig. Dearg Óg kom ut och frågade vad han ville. Seachrán svarade att han ville ha strid. Dearg Óg frågade hur många män han skulle sända. Seachrán svarade och bad om tre hundra till höger om sig och tvåhundra till vänster. De kom ut till honom, och Seachrán rusade på dem och for genom dem som höken far genom en flock småfågel en marsdag. Han gjorde en hög av deras huvuden, en hög av deras fötter och en stor hög av deras vapen och kläder, och en sjö av deras blod samlades nedanför sluttningen.

Han återvände hem och tog ~~hant~~ sömnålen från männen. Han frågade Fionn om det inte var på tiden för dem att gå ut i strid. Fionn sträckte på sig och ~~sade~~ att det var på tid och hög tid. Han ropade på männen och sade till dem att de skulle rusta sig för att gå ut i strid. Då sade Seachrán till honom att striden för den dagen var över och att han hoppades de skulle göra ett godt arbete nästa dag. "Ja", ~~sade~~ Fionn, "det ska vi säkert göra."

De gjorde i ordning sin frukost och åt den. När de allesammen hade stökat undan den, föreslog Seachrán Fionn att de skulle gå ut, "så vi får se vad det här är för slags plats." De gav sig ut och lämnade de övriga männen kvar. De hade inte gått långt förrän det kom in en stor man med en lång lädersäck. Han stannade nere vid dörren och frågade om det fanns någon så duktig man där att han kunde göra ett hopp ner i säcken. Diarmuid Dunkelhår svarade, att det fanns det och han skulle själv göra ett hopp ner i säcken. Han gick bort till mannen



ft 633:11

- 11 -

och gjorde ett hopp i säcken. Knappt var det gjort, förrän mannen snörpte hop bandet vid säckens mynning och kastade säcken på axeln. Han gick och hejdade inte sin fot förrän han hade bragt den till kärringen som Seachrán hade skurit armen av.

"Min son!" *sade* hon, "det är inte den rätte mannen du har med dig åt mig. Tag honom med dig ut och sätt honom i tornet där droppen som faller på hans huvud går ut genom hans lilltå!"

Han kom tillbaka med sin säck. Han gjorde samma konst med nästa man och med en tredje man. För att göra historien kort, till slut var det ingen man bland fianna där som inte blev buren bort av mannen med säcken utom Conán, och inte skulle Conán bemöda sig att komma i säcken.

När Fionn och Seachrán kom tillbaka, frågade Fionn Conán, var de andra männen fanns. Conán svarade att han strax skulle få veta det; att det var en stor man med en lädersäck som hade kommit och frågat dem om där fanns någon så duktig man att han med ett språng kunde komma ner i hans säck. "Alla hoppade i tur och ordning i säcken och han bar bort dem och sen har jag inte sport något mer om dem."

"Men Conán!" *sade* Seachrán, "var det längesen han var här?"

"Nej, det var minsann inte längesen, och det dröjer inte länge innan du själv får se honom."

*Det* Conán *fick* rätt i ~~det~~, för knappt hade han talat ut förrän mannen med säcken kom och frågade om ~~der~~ fanns någon så duktig man ~~der~~ att han med ett språng kunde komma ner i hans säck.

"Ja", *sade* Seachrán, "jag ska komma ner i den med ett språng."



"Må både det ena och det andra drabba mig", ~~sade~~ Fionn, "om du skall gå, för det skall jag inte tillåta dig." Och i det samma sprang han upp och grep fatt i Seachrán.

"Släpp mig." ~~sade~~ Seachrán. "Jag kan inte låta männen försvinna på det viset. Jag måste veta var de finns." Därmed slet han sig lös från Fionn, gick bort och tog ett språng ner i säcken. Mannen kastade upp säcken på axeln, och när han kom till kärringen, gav hon honom tusen välkommen.

"Min son!" ~~sade~~ hon, "det är just samma man som jag vill åt. Kitteln kokar och väntar på honom. Drag till remmen vid säckmynningen allt vad du orkar och kasta ner honom åt mig i kitteln, så vi kan ge honom ett par ordentliga uppkok!" I detsamma lyfte han locket av kitteln.

I samma ögonblick sträckte Seachrán på sig inne i säcken, så han körde ut huvudet genom toppen och sina båda ben genom botten, och så for han på kärringen som satt bredvid kitteln, grep tag i henne och slog henne själv med huvudet före ner i kitteln och satte locket på över henne. Så slog han ner på mannen med säcken, tog honom i bägge öronen och frågade honom, var de andra männen fanns som han hade tagit med sig.

"Ett ögonblick!" ~~sade~~ mannen med säcken. "Jag skall visa dig dem." Han gick åstad och tog honom med till den platsen, där de andra männen fanns. Då var det inte mer än den sista resten av liv kvar i dem för den droppens skull som brukade komma på hjässan och gå ner och ut genom lilltån på dem.

"Raska på", ~~sade~~ Seachrán till mannen med säcken, "och lös dem härifrån!"



Det var inte förr sagt, än det var gjort. Han ~~sak~~ till honom att läka dem. Han gick bort efter en liten flaska och smorde dem, och de blev så friska och raska som de nånsin förut hade varit i sitt liv. Seachrán tog dem med sig hem till Fionn. När de kom in, så fann de Fionn med ögonen så röda som ett par håll brända i en trase av gråt, sedan Seachrán lämnade honom. Han sprang upp och gav Seachrán hundra tusen välkommen, så man skulle tro att han skulle kväva honom med kyssar, dränka honom med tårar och torka honom med silke och sammet. De satte sig tillsammans och tillbragte resten av aftonen i förnöjelse med att berätta sagor för varandra, tills tiden att sova var inne och alla begav sig till ro.

Seachrán steg upp på morgonen och satte sömnnål i dem, och sen ~~bar~~ det av ut med honom till Dearg Ógs gård. Han slog sköld och bad om strid och Gudskelov misslyckades han aldrig. Dearg Óg gick ut till honom och frågade hur många man han ville ha ut i dag. Han bad honom om femhundra på höger och trehundra på vänster hand, och hade han fler så kunde han sända ut dem med samma.

De kom ut till honom, och han for genom dem som en hök skulle fara genom en flock småfågel en marsdag. Han gjorde en hög av deras huvuden, en hög av deras fötter och en stor hög av deras vapen och kläder, och en sjö av blod samlades nedanför sluttningen.

Han gick hem och drog ut sömnnålen ur männen. Han ropade på Fionn och frågade honom om det inte var på tiden att stiga upp och gå ut i strid. Fionn svarade att det var på tiden, ja på hög tid. Han ropade på männen och sade till dem att de



skulle rusta sig för att gå ut i strid. Seachrán sade till honom att striden för dagen var redan undangjord. När de hade ätit frukost, tillbragte de resten av dagen med att roa sig. De gjorde i ordning kvällsmat och sen de ätit, lade de sig att sova.

Seachrán steg upp på morgonen och gav sig av till Dearg Ógs gård, och han slog sköld och bad om strid, och Gudskelov att han aldrig misslyckades. Dearg Óg kom själv ut, iklädd sin vapenrustning, och den som skulle vilja komma från nederst i världen till överst i världen för att se på kamp och kunglig krigskonst, den borde komma och se dem. De rusade på varandra som två djärva krigare eller som två bergstjurar. De gjorde mjuk mark till hård mark och hård mark till mjuk mark, de drog springbrunnen genom stenarnas hårda grus. Den ene av dem sparkade med sin högra fot upp torvor så stora att de kunde störta ett slott i Östra Världen, och den andre sparkade med sin vänstra fot torvor som skulle slå den röda vitryggiga kalven från kon i den Västra Världen, vare sig den var inne i henne eller utanför henne. De kämpade mot varandra tills dag och dunkel och aftondimma kom, då det vita stoet gick i skuggan av syrebladen, och den skulle inte haft något att skyla sig med om den inte stannat under syran; och de små hundarna skällde på den plats där de fanns och där de inte fanns skällde de inte ett dugg.

Det kom en liten fågel rödbröst från Smilliobhan-clanen vid Sliabh Luachra och sade: "Seachrán! Du är långt borta från klagokvinnorna som kläder och sträcker ut de döde, men om du ger en spark upp under honom, för där är tre förtrollade skjor-



tor av glas på honom, och får du bara dem att brista så finns det inte kvar mer än en mans styrka hos honom."

"Det ska inte dröja länge", ~~sade~~ Seachrán och gav en spark så att glasskjortan brast. Så rusade han på honom och gav honom en stöt som satte honom ner i marken till knäna, en stöt till som satte ner honom till höfterna och en tredje stöt till halsen.

"Nu har jag ditt huvud, Dearg Óg", ~~sade~~ han.

"Gör det inte", ~~sade~~ Dearg Óg, "så ska jag ge dig halva mitt rike till min död, och hela mitt rike sen jag är död."

"Det skall jag ha, men ditt huvud på köpet", ~~sade~~ Seachrán och högg huvudet av honom. Han tog en vidja och stack den genom kinderna, kastade den på axeln och tog med den hem till Fionn. Han drog ut sömnålen ur mannen och frågade Fionn om han hade någon tanke på att gå ut och strida. Fionn sträckte på sig och sade att det hade han i högsta grad och att det var han som den dagen skulle stå för striden. Seachrán talade då om för honom att striderna nu var förda till sitt slut, att Dearg Óg och alla hans män var döda, och att det nu var på tiden för dem att göra sig redo för hemfärden.

De samlade sina vapen och rustningar, och när de var på väg, kallade Seachrán på Fionn och viskade till honom: "Se så, Fionn", sa han, "nu är denna striden vunnen. Men så snart vi är på väg hemåt, så blir vägen bakom oss full av buller från kor, hästar, får och vilda djur. Om då någon av männen ser sig om, innan vi har kommit 3 mil härifrån, så kommer gruagacken att gå bland de fallna, och då måste jag vända om och kämpa mot honom. Han kommer utan tvivel att döda mig."



"Å", sa Fionn, "ingen får se sig om". Och så kallade han tillsammans alla männen och sade ifrån, att om någon av dem såg sig om, så skulle han ögonblickligen hugga huvudet av honom. De lovade alla att de inte skulle se sig om, och så skyndade de åstad. Knappt hade de kommit i väg förrän bråket och bruset, <sup>och</sup> bullret började bakom dem.

De skyndade framåt, men innan de hade hunnit tre mil bort, såg Conán sig om och sa: "Å vet skäms, du fule Seachrán, en sådan lögn. Sa du inte att du inte lämnade någon levande på slagfältet som du inte dödade? Se nu bort dit på den där mannen där borta som går bland de fallne."

"Å, Conán!" sa Seachrán, "nu har du alltså gjort det!" Han kallade Fionn avsides och sade: "Nu måste jag vända om, och jag hinner inte förr dit än gruagacken dödar mig. Så snart du ser mig död, så gå du till slagfältet och samla upp mina ben, och lägg dem i en liten båt bunden efter fartyget därborta, och sätt Conán i båten tillsammans med benen. När ni når hamnen, kommer min hustru att vara er till mötes där, och ingen kommer ut ur skeppet som hon inte frågar var Seachrán är. Då må var och en säga henne att han kommer strax, för om hon får veta att jag är död, så sänker hon skeppet och alla som är ombord."

Det gick som han hade sagt. När de kom i hamn, var Seachráns hustru dem till mötes, och ingen man gick ur skeppet utan att hon frågade "Var är Seachrán?" Hon frågade var enda en och de svarade att han strax kom, tills Conán kom med sin börda under armen. Hon frågade honom: "Conán, var är Seachrán?"



"Där har du honom", sa Conán och kastade benen i land till henne. Hon tog av omhöljet om benen, och började sjunga klagosång över honom, och det kunde hon. Fionn kom bort till henne, och de klagade båda över honom, såsom aldrig förr en hjälte blivit begråten. När de hade klagat ut, sa hon till Fionn att det ännu fanns läkedom att få, om han var tillräckligt god hjälte att hämta den.

Hon gick efter ett betsel och skakade det utanför staldörren. Då kom en brun smidig häst ut till henne och stack sitt huvud i betslet. Hon kallade på Fionn och sa: "Stig upp i sadeln; den kommer att springa fatt vinden som är framför den och den blir ej upphunnen av den vind som är efter den, och den kommer att visa dig var läkedomens finns att få." Hon gav honom tre flaskor och bad honom hämta tre flaskor av livets vatten, som fanns i en viss brunn, och att det fanns en vakt av soldater runtomkring dem, och att det var tre trumpetare på vakt i toppen av trädet över den och att han måste binda sin häst en mil från källan och ta ett enda språng tvärs över soldaterna medan de sov och utan att väcka dem. Så skulle han sticka ner sina tre flaskor i källan och ge sig med ett väldigt språng ut på sin hästs rygg igen. Om han skulle ha den oturen att väcka dem, så skulle han aldrig någonsin vända levande tillbaka.

"Det gör mig detsamma", sa Fionn, "vad död jag kommer att få. Jag skall söka källan, vare sig jag kommer att dö eller jag får leva."

Han gav sig i väg, han band sin häst som han blivit tillsagd och for med ett språng över soldaterna till källan.



Han stack ner flaskorna i källan och gjorde ett språng tillbaka över dem. I det ögonblick då han sprang över dem, så vaknade trumpetarna i trädets topp. De skrek till och ropade och väckte soldaterna. De hade sömnen kvar i ögonen och såg ingen förrän Fionn hade fått tid att ge sig i väg. När de fick se honom, sköt de efter honom, men ingen av dem träffade honom. Han kom tillbaka och hade med sig de tre flaskorna.

"Fick du dem med dig?" sa Seachrán's hustru.

"Ja visst", sa Fionn.

"Nej, det fick du väl inte", sa hon, "för tiden kan inte ha räckt till för dig."

"Jo", sa Fionn, "men låt oss inte dryfta saken längre, utan ta ett litet smakprov av det, och om det någonsin har varit något gagn i det, så är det där än."

Hon gick och lade varje ben på sitt rätta ställe. Så fick hon en flaska och började stryka på. Hon fick den andra flaskan. Innan hon hade förbrukat hälften av den, sa hon till Fionn att han hade det rätta läkemedlet och att han var en hjälte i varje tum. Hon fick den tredje flaskan, och i samma stund hon hade gjort slut på den också, så sprang Seachrán upp så frisk och rask som han nånsin i hela sitt liv hade varit. Han tog med sig Fionn och fianna och bjöd dem på en fest som räckte i sju dagar och sju nätter. När den sjunde dagen hade gått till ända, sade Fionn att det var på tiden för dem att ge sig hem, och så tog de farväl av Seachrán och tågade hem.

Medan de gick längs stranden, mötte dem en liten man klädd i en kort grå vadmalsrock och han hälsade dem med Gud, Maria



och St Patrik. Han frågade Fionn vad han hette och varifrån han var eller vem han var. Fionn svarade och sa att hans namn var Fionn Cumhals son.

"Det var då tur", sa den lille mannen. "Förliden natt föddes en son åt mig, och det är min tredje son. De båda andra sönerna rövades bort från mig natten efter sedan de föddes, och jag har drömt att jag inte kommer att få behålla en enda son förrän Fionn Cumhalls son och hans män vaktar honom en natt."

Det både svartnade och blånade för Fionn och han sa att det var svårt för dem att göra något uppehåll nu, att de var långt från hemmet, och att det var på hög tid för dem att ge sig hem. Men mannen svarade honom att han inte skulle göra undantag flykter för det fanns ingen annan råd för honom än att hålla vakt i natt och att han alltså måste följa med utan dröjsmål. De följde med mannen till hans hus och han bjöd dem på en god måltid.

Sedan de hade ätit, gick Fionn ut för att se sig omkring och då fick han se komma mot sig en skara av sju små dagdrivare, och de såg ut så man kunde inte hitta på vad man kunde göra med dem. De frågade Fionn om han behövde tjänare. Fionn sa att han inte behövde, för det var på det viset att de själva nu var på hemväg, och de hade varken mat eller pengar, och han hade inte sysselsättning för mer folk. De sa, att de inte skulle bli till någon börda för honom och inte skulle de vålla någon ökning i utgifterna men att de skulle stanna hos honom.

"Jaså", sa Fionn, "ja, efter som ni är så ivriga att stanna, så är det svårt att hindra er. Det ser ut som om ni har något yrke, och vad är det då för yrke?"



A 633:20

- 20 -

De sa att de hade yrken. Han frågade en av dem vad yrke han hade. Han svarade, att han var Örat att höra med Cluas le h. Cisteacht. Han frågade nästa man, vad han hade för yrke. Han svarade att han var Grepp om vad som helst Greim Teanginhála. Han frågade den tredje vad han hade för yrke. Han sa att han var en man som i dag fann spåret på sjön efter den and som summit där i går. Han frågade den fjärde mannen vad han hade för yrke. Han sade att han var en man, som kunde göra ett fullfärdigt fartyg av en bit mjuk vidjekäpp. Han frågade den femte vad han hade för yrke. Han sa att han var stor klättrare. Han frågade den sjätte vad han hade för yrke. Han sa att han var stortjuv. Han frågade vad den sjunde hade för yrke. Han sa att han var stor fågelskytt.

"Ni ä minsann bra", sa Fionn, "och kanske jag får fullt upp åt er att göra under natten."

När natten kom, kallade den lille mannen in Fionn i vardagsrummet och överlämnade barnet åt honom. Han sade till Fionn, att han måste ha barnet på morgonen eljes skulle han ha hans huvud i dess ställe. Den lille mannen gick sin väg och lämnade honom där. Fionn kallade in de sju dagdrivarna och han frågade var Greim Teanginhála fanns.

"Här är jag", svarade Greim Teanginhála.

Han lät honom ta fatt i vaggans handtag och sa honom att barnet som låg där skulle vara hos honom på morgonen. Fionn frågade åter, var Cluas le h. Cisteacht fanns.

"Här är jag", sa Cluas le h. Cisteacht.

"Sitt här", sa Fionn, "här bredvid och låt ingenting komma över honom utan att han blir varskodd!"



Han satte sig och Fionn lämnade dem där och gick för att sova. Ungefär vid 12-tiden på natten sade Cluas le h. Cisteacht: "Hör, hör."

"Vad är det jag ska höra?" sa Greim Teanginhála.

"Jätten Ó Dubhda stönar i sin säng borta i Östra Världen."

"Å", sa Greim Teanginhála, "må rackarn ta honom om han är så långt borta härifrån."

"Hör, hör." sa Cluas le h. Cisteacht igen en liten stund senare.

"Vad ska jag nu höra på?" sa Greim.

"Han reser sig på ena armbågen", sa Cluas le h. Cisteacht.

"Å! då är faran långt borta", sa Greim Teanginhála.

Efter en liten stund sa Cluas återigen "Hör, hör."

"Vad ska jag nu höra på?" sa Greim Teanginhála.

"Så där, nu kommer han ner till dig genom skorstenen!" sa Cluas le h. Cisteacht.

Jätten Ó Dubhda sträckte ner handen genom skorstenen och tog fatt i barnet som låg i vaggan och tog ut det genom pipan.

"Se så", sa Cluas le h. Cisteacht, "man kan då inte förebrå mig något. Jätten gjorde inte en rörelse, som jag inte berättade om för dig.

"Jag har heller ingenting att be om ursäkt för", sa Greim Teanginhála. "Det som han lät mig gripa fatt i, vaggans handtag, har jag kvar åt honom."

De tillbragte resten av natten med att gräla med varandra om det var likgiltigt eller ej vem av dem som var skulden till att barnet var borta.



Fionn kom på morgonen, och när han fann att barnet var borta, svartnade och blånade det för honom, och han visste inte vad han skulle ta sig till. Den lille mannen kom in och frågade dem var barnet fanns. Fionn svarade att det var försvunnet. Då sa den lille mannen att han skulle döda var enda en bland dem som var av moder född.

"Gör inte det", sa Fionn, "och ge oss inte för kort frist. Ge oss bara tid, så kanske vi ännu kan få fatt på barnet.

"Ja", sa den lille gubben, "om ni gör det så ska jag ge er tid till att göra det."

Fionn kallade till sig dagdrivarna och frågade: "Var är den mannen som skulle kunna finna andens spår över sjön i dag, den väg hon summit i går?"

"Här är jag", sa han.

"Kan du finna det spår det nu är frågan om åt mig?" sa Fionn.

"Ja, var säker på det", sa han.

"I väg då", sa Fionn. De gav sig åstad och de följde spåret tills de kom till havsstranden.

"I den riktningen har han gått", sa spårfinnaren.

"Var ä den mannen", sa Fionn, "som skulle kunna göra ett fullfärdigt fartyg fartyg av en handfull mjukt vide?"

"Här ä jag", sa han, "ge mig videt."

De skaffade honom vide, och det dröjde inte länge innan fartyget var färdigt som de strax for bort i. Spårfinnaren följde spåret, tills de hade kommit fram till jätten Ó Dubhdas gård.



"Där uppe är gossen", sa spårfinnaren och pekade med fingret på ett fönster överst i huset. "Han håller på att ammas av en hynda."

"Var ä nu klättraren som jag hade?"

"Här är jag", sa klättraren.

"Var är tjuven, jag hade?" frågade Fionn igen.

"Här är jag", sa tjuven.

"Kom hit", sa han till Klättraren, "och tag tjuven med dig på ryggen upp till fönstret, och", sa han till tjuven, "stjäl barnet hit till mig."

Han upp på klättrarens rygg, och det tog inte lång tid och komma dit upp. Det lilla barnet låg vid askhålet och en hynda ammade det. De båda andra barnen sprang omkring lite varstans i huset och spelade bäire med bollträn av guld och boll av silver.

När tjuven kom in, störtade hyndan mot honom från askhålet. Han kastade till henne ett stycke kött och hon lade sig ner för att äta det. Medan hon höll på att äta, tog han den älsate av gossarna och släppte ner till dem. Sen tog han den andre, men då störtade hyndan åter mot honom. Han kastade till henne ett nytt köttstycke och hon lade sig ner att äta. Medan

hon åt snappade han till sig de båda andra och räckte ner dem till de andra och sen hoppade han själv ner efter dem.

Sen var det att fara i väg så fort benen kunde bära dem. De gav sig ner till fartyget och störtade om bord. När hyndan hade ätit upp köttet, gav hon från sig ett vildt tjut, så att hon väckte jätten Ó Dubhda, som låg och sov i ett annat rum. När han såg att barnen var försvunna, tog han sin bössa. De andra höll på att lägga sjön bakom sig allt vad de kunde.



Jätten sköt efter dem. Fionn frågade var fågelskytten fanns. Han svarade att han var där.

"Skjut den där jätten!" sa Fionn.

Han svarade att han skulle skjuta och att han skulle döda jätten, och så blev det minsann också. Sen <sup>han</sup> hade skjutit, såg de jätten Ó Dubháa falla ner död. De skyndade vidare och de stannade inte förrän de hade kommit tillbaka. Gubben stod på tröskeln och väntade dem. När han fick se dem och att de hade med sig hans tre söner, gav han dem tusen välkommen och sprang emot dem. Han tog Fionn i famnen och kysste honom, och tog dem med sig in. Och han ställde till en fest för dem i sju dagar och sju nätter och han sa till Fionn att om han någonsin skulle råka i trångmål, så skulle han underrätta honom.

På morgonen den sjunde dagen gjorde de sig redo för resan och sade farväl till den lille gubben. När de hade kommit en bit från huset, kallade dagdrivarna på Fionn.

"Se så där, Fionn", sa de. "Gå nu du hem, för nu kommer ingenting att råka i olag för dig, och vi ska själva ge oss hem. Det var inte av behov eller nödtvång som vi begärde tjänst hos dig, men Seachrán visste att allt detta skulle hända dig, och att du inte skulle kunna komma genom det hel-skinna utan vår hjälp, och han sände oss efter dig för att du skulle komma genom allt och för att dina män skulle få fara hem friska och raska."

Ja, detta är nu min historia. Om det är lögn i den, så må det vara. Inte fick jag av dem annat än skor av papper och strumpeband av filmjolk, och de blev oppslitna då jag gick nerför lögnens stig.



- 25 -

A 633:25

Seaghán Ó Cadhla: Eachtra Finn inie Cuinaill le Seachrán  
na sálzcam.

Baili A a Cháth 1906.